Zbornik sudske prakse

PRESUDA SUDA (sedmo vijeće)

27. travnja 2023.*

„Zahtjev za prethodnu odluku – Elektronička trgovina – Direktiva 2000/31/EZ – Članak 1. – Područje primjene – Članak 2. točka (c) – Pojam ‚davatelj usluga s poslovnim nastanom' – Članak 3. stavak 1. – Pružanje usluga informacijskog društva koje obavlja pružatelj s poslovnim nastavnom na državnom području države članice – Društvo s poslovnim nastavnom na državnom području Švicarske Konfederacije – Neprimjenjivost *ratione personae* – Članak 56. UFEU-a – Sporazum između Europske zajednice i njezinih država članica, s jedne strane, i Švicarske Konfederacije, s druge strane, o slobodnom kretanju osoba – Područje primjene – Zabrana ograničenja pružanja prekograničnih usluga u trajanju kraćem od 90 dana u kalendarskoj godini – Pružanje usluga u Italiji u trajanju duljem od 90 dana – Neprimjenjivost *ratione personae* – Članak 102. UFEU-a – Nepostojanje bilo kakvog elementa u odluci kojom se upućuje prethodno pitanje koji bi omogućio utvrđivanje veze između glavnog postupka i eventualne zlouporabe vladajućeg položaja – Nedopuštenost"

U predmetu C-70/22,

povodom zahtjeva za prethodnu odluku na temelju članka 267. UFEU-a, koji je uputio Consiglio di Stato (Državno vijeće, Italija), odlukom od 27. siječnja 2022., koju je Sud zaprimio 1. veljače 2022., u postupku

Viagogo AG

protiv

Autorità per le Garanzie nelle Comunicazioni (AGCOM),

Autorità Garante della Concorrenza e del Mercato (AGCM),

uz sudjelovanje:

Ticketone SpA,

SUD (sedmo vijeće),

u sastavu: M. L. Arastey Sahún, predsjednica vijeća, N. Wahl (izvjestitelj) i J. Passer, suci,

nezavisni odvjetnik: M. Szpunar,

tajnik: A. Calot Escobar,

* Jezik postupka: talijanski

uzimajući u obzir pisani dio postupka,

uzimajući u obzir očitovanja koja su podnijeli:

– za Viagogo AG, E. Apa, E. Foco, M. V. La Rosa, E. Marasà, M. Montinari i I. Picciano, *avvocati*,

– za talijansku vladu, G. Palmieri, u svojstvu agenta, uz asistenciju R. Guizzi i F. Varrone, *avvocati dello Stato*,

– za Europsku komisiju, M. Angeli, S. Kalėda, U. Małecka i L. Malferrari, u svojstvu agenata,

odlučivši, nakon što je saslušao nezavisnog odvjetnika, da u predmetu odluči bez mišljenja,

donosi sljedeću

Presudu

1 Zahtjev za prethodnu odluku odnosi se na tumačenje, s jedne strane, članaka 3., 14. i 15. Direktive 2000/31/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 8. lipnja 2000. o određenim pravnim aspektima usluga informacijskog društva na unutarnjem tržištu, posebno elektroničke trgovine (Direktiva o elektroničkoj trgovini) (SL 2000., L 178, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 13., svezak 39., str. 58.) u vezi s člankom 56. UFEU-a i, s druge strane, članaka 102. i 106. UFEU-a.

2 Zahtjev je upućen u okviru spora između društva Viagogo AG, sa sjedištem u Ženevi (Švicarska), s jedne strane, i Autorità per le Garanzie nelle Comunicazioni (AGCOM, Regulatorno tijelo za komunikacije, Italija) i Autorità Garante della Concorrenza e del Mercato (AGCM, Tijelo nadležno za poštovanje tržišnog natjecanja i tržišnih pravila, Italija), s druge strane, u vezi s novčanom kaznom od 3 700 000 eura koju je AGCOM izrekao društvu Viagogo.

Pravni okvir

Sporazum EZ – Švicarska

3 Europska zajednica i njezine države članice, s jedne strane, i Švicarska Konfederacija, s druge strane, potpisale su 21. lipnja 1999. u Luxembourgu (Luksemburg) sedam sporazuma, među kojima i Sporazum o slobodnom kretanju osoba (SL 2002., L 114, str. 6.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 11., svezak 60., str. 8.; u daljnjem tekstu: Sporazum EZ – Švicarska). Odlukom Vijeća i Komisije o Sporazumu o znanstvenoj i tehnološkoj suradnji od 4. travnja 2002. o sklapanju sedam sporazuma sa Švicarskom Konfederacijom (2002/309/EZ, Euratom) (SL 2002., L 114, str. 1. i ispravak SL 2015., L 210, str. 38.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 11., svezak 60., str. 3.) ti su sporazumi odobreni u ime Zajednice. Stupili su na snagu 1. lipnja 2002.

4 Članak 1. Sporazuma EZ – Švicarska, naslovljen „Cilj”, predviđa:

„Cilj je ovog Sporazuma, u korist državljana država članica Europske zajednice i Švicarske:

[…]

(b) olakšati pružanje usluga na području ugovornih stranaka, a posebno liberalizirati pružanje kratkotrajnih usluga […]”

5 Članak 5. Sporazuma EZ – Švicarska, naslovljen „Osobe koje pružaju usluge”, glasi:

„1. Ne dovodeći u pitanje druge posebne sporazume između ugovornih stranaka posebno u vezi s pružanjem usluga […], osobe koje pružaju usluge, uključujući trgovačka društva u skladu s odredbama Priloga I., imaju pravo pružati usluge na području druge ugovorne stranke u razdoblju ne duljem od 90 dana stvarnog rada u kalendarskoj godini.

[…]”

6 U skladu s člankom 15. Sporazuma EZ – Švicarska, naslovljenim „Prilozi i protokoli”, prilozi i protokoli tom sporazumu čine njegov sastavni dio.

7 Članak 17. Priloga I. Sporazumu EZ – Švicarska, naslovljen „Osobe koje pružaju usluge”, glasi:

„S obzirom na pružanje usluga, zabranjuje se sljedeće na temelju članka 5. ovog Sporazuma:

(a) sva ograničenja na prekogranično pružanje usluga na području ugovorne stranke koja ne prelaze 90 dana stvarnog rada u kalendarskoj godini;

[…]”

8 Prema članku 18. tog priloga, odredbe članka 17. tog priloga primjenjuju se na trgovačka društva osnovana u skladu s pravom države članice Europske zajednice ili Švicarske i koja imaju registrirano sjedište, središnju upravu ili glavno mjesto poslovanja na području ugovorne stranke.

9 Članak 21. tog priloga određuje:

„1. Ukupno trajanje pružanja usluga na temelju članka 17. točke (a) ovog Priloga, bilo da je kontinuirano ili se sastoji od uzastopnih razdoblja pružanja usluga, ne može biti dulje od 90 dana stvarnog rada u kalendarskoj godini.

[…]”

Pravo Unije

10 U skladu s uvodnom izjavom 19. Direktive 2000/31:

„Mjesto u kojem je davatelj usluga ima poslovni nastan utvrđuje se u skladu sa sudskom praksom Suda prema kojem koncept poslovnog nastana podrazumijeva stvarno obavljanje neke gospodarske djelatnosti kroz trajni poslovni nastan na neograničeno vrijeme. […] Mjesto poslovnog nastana poduzeća koje pruža usluge preko svojih internetskih stranica nije mjesto u kojem je smještena tehnologija koja podržava njegove stranice niti mjesto na kojem se pristupa njegovim internetskim stranicama već je to mjesto u kojem on obavlja svoju gospodarsku djelatnost. […]”

11 Članak 1. te direktive, naslovljen „Cilj i područje primjene”, glasi:

„1. Ova Direktiva ima za cilj doprinijeti pravilnom funkcioniranju unutarnjeg tržišta osiguranjem slobodnog kretanja usluga informacijskog društva između država članica.

[…]

4. Ova Direktiva ne utvrđuje dodatna pravila o privatnom međunarodnom pravu niti se bavi nadležnošću sudova.”

12 Članak 2. navedene direktive, naslovljen „Definicije”, određuje:

„Za potrebe ove Direktive, sljedeći pojmovi imaju sljedeća značenja:

(a) ‚usluge informacijskog društva’: usluge u smislu članka 1. stavka 2. Direktive 98/34/EZ [Europskog parlamenta i Vijeća od 22. lipnja 1998. o utvrđivanju postupka pružanja informacija u području tehničkih standarda i propisa te pravila o uslugama informacijskog društva (SL 1998., L 204, str. 37.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 13., svezak 42., str. 58.)], kako je izmijenjena Direktivom 98/48/EZ [Europskog parlamenta i Vijeća od 20. srpnja 1998. (SL 1998., L 217, str. 18.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 13., svezak 55., str. 11.)];

(b) ‚davatelj usluga’: svaka fizička ili pravna osoba koja pruža uslugu informacijskog društva;

(c) ‚davatelj usluga s poslovnim nastanom’: davatelj usluga koji se djelatno bavi gospodarskom djelatnošću koristeći se trajnim poslovnim nastanom na neograničeno vrijeme. Postojanje i uporaba tehničkih sredstava i tehnologija potrebnih za uslugu ne čine sami po sebi poslovni nastan davatelja;

[…]”

13 Članak 3. te direktive, naslovljen „Unutarnje tržište”, glasi:

„1. Svaka država članica mora osigurati da usluge informacijskog društva koje pruža davatelj usluga s poslovnim nastanom na njezinom državnom području udovoljavaju onim nacionalnim odredbama te države članice koje spadaju u okvir područja koordinacije.

2. Države članice ne mogu, zbog razloga koji spadaju u okvir područja koordinacije, ograničiti slobodu pružanja usluga informacijskog društva iz neke druge države članice.

[…]”

Talijansko pravo

14 Legge n. 232 – Bilancio di previsione dello Stato per l’anno finanziario 2017 e bilancio pluriennale per il triennio 2017–2019 (Zakon br. 232 o planiranom državnom proračunu za financijsku godinu 2017. i višegodišnjem proračunu za trogodište 2017. – 2019.) od 11. prosinca 2016. (GURI

br. 297 od 21. prosinca 2016., redovni dodatak GURI-ju br. 57), u verziji koja se primjenjuje u glavnom postupku (u daljnjem tekstu: Zakon iz 2016.), sadržava članak 1. čiji stavak 545. predviđa sljedeće:

„U svrhu suzbijanja izbjegavanja plaćanja i utaje poreza kao i radi osiguravanja zaštite potrošača i održavanja javnog reda, prodaja ili bilo koje drugo stavljanje na tržište ulaznica za događanja koju obavlja subjekt koji nije vlasnik sustava za njihovo izdavanje, čak ni na temelju odgovarajućeg ugovora ili sporazuma, osim ako radnja ne predstavlja kazneno djelo, kažnjava se prekršajnom novčanom kaznom od 5000 do 180 000 eura, kao i, u slučaju da je radnja izvršena posredstvom elektroničkih komunikacijskih mreža, uklanjanjem sadržaja na način predviđen stavkom 546., ili, u najozbiljnijim slučajevima, gašenjem internetske stranice na kojoj je počinjena povreda, ne dovodeći u pitanje zahtjeve za naknadu štete. [AGCOM] i druga nadležna tijela provode potrebne istrage i mjere, postupajući po službenoj dužnosti ili nakon prijave zainteresiranih osoba. U svakom slučaju, ne sankcionira se prodaja koju fizička osoba obavlja povremeno po cijeni koja je jednaka ili manja od nominalne cijene ulaznica za događanja, pod uvjetom da to obavlja u nekomercijalne svrhe.”

Glavni postupak i prethodna pitanja

15 Društvo Viagogo, čije se registrirano sjedište i porezna rezidentnost nalaze u Ženevi, upravlja internetskim stranicama koje se temelje na posredovanju između potrošača radi preprodaje ulaznica za priredbe i sportske događaje. Nakon što kupe ulaznice od službenih izdavatelja, kao što su organizatori priredbe ili događanja o kojem je riječ ili ovlašteni distributeri („primarno tržište”), neke osobe žele ih preprodati. Viagogo je osnovan kako bi povezao ponudu i potražnju na tržištu prodaje ulaznica iz druge ruke („sekundarno tržište”).

16 Vodeći računa o brzini kojom ulaznice dostupne na primarnom tržištu prestaju biti dostupne, osobito zbog automatiziranih programa kupnje koje upotrebljavaju određeni korisnici, broj osoba koje traže ulaznice, osobito kad je riječ o priredbama ili događanjima velikog ugleda, nije prestao rasti te su internetske stranice posvećene tom sekundarnom tržištu ostvarile velik uspjeh.

17 U tom kontekstu Viagogo na internetskim stranicama kojima upravlja putem platforme smještene u Sjedinjenim Američkim Državama unaprijed odabire određen broj priredbi ili događanja. Imatelji ulaznica, odabirom priredbe ili događanja koji odgovaraju tim ulaznicama, mogu ih nuditi na prodaju na tim internetskim stranicama. Društvo Viagogo povezuje prodavatelje i potencijalne kupce pružanjem pomoćnih usluga kao što su pomoć putem telefona ili e-pošte, prijedlog cijene na temelju softvera i automatizirani sustav promidžbe ulaznica za određene priredbe i događanja.

18 Budući da je fenomen opisan u točki 16. ove presude dosegao razmjere koji su ocijenjeni zabrinjavajućima u Italiji, osobito zbog jednostavne upotrebe takvih internetskih stranica za pranje novca od nezakonitih aktivnosti, i s obzirom na to da prodajna cijena ulaznica na sekundarnom tržištu više nema nikakve veze s onom po kojoj se te ulaznice nude na primarnom tržištu, talijanski zakonodavac provodi politiku čiji je cilj zaustaviti tu pojavu, osobito donošenjem članka 1. stavka 545. Zakona iz 2016.

19 Nakon nekoliko pritužbi koje su podnijela društva koja posluju u sektoru organizacije glazbenih događaja, društva za prodaju ulaznica za glazbene događaje na primarnom tržištu i strukovna udruženja, AGCOM je proveo inspekciju internetske stranice www.viagogo.it kojom upravlja Viagogo.

20 Nakon te inspekcije AGCOM je Odlukom br. 104/20/CONS od 16. ožujka 2020. društvu Viagogo izrekao upravnu novčanu kaznu u iznosu od 3 700 000 eura. Društvu Viagogo pripisano je počinjenje 37 povreda putem te internetske stranice i putem upućivanja na potonju na jednoj društvenoj mreži, koje se sastoje od prodaje ulaznica za koncerte i priredbe u razdoblju od ožujka do svibnja 2019. a da Viagogo nije bio nositelj sustava izdavanja tih ulaznica, po cijenama višima od nominalnih cijena navedenih na ovlaštenim prodajnim mjestima.

21 Društvo Viagogo podnijelo je tužbu za poništenje te odluke pred Tribunaleom amministrativo regionale per il Lazio (Okružni upravni sud za Lacij, Italija), koji je tu tužbu odbio. Protiv prvostupanjske presude u glavnom postupku podnijelo je žalbu Consigliu di Stato (Državno vijeće, Italija), sudu koji je uputio zahtjev.

22 U tim je okolnostima Consiglio di Stato (Državno vijeće) odlučio prekinuti postupak i uputiti Sudu sljedeća prethodna pitanja:

„1. Protivi li se Direktivi [2000/31] i, konkretno, člancima 3., 14. i 15. u vezi s člankom 56. UFEU-a, primjena zakonodavstva države članice o prodaji ulaznica za događanja na sekundarnom tržištu čiji je učinak takav da se upravitelju platforme za udomljavanje sadržaja (‚hosting') koji djeluje u [Europskoj uniji], kao što je to žalitelj u ovom postupku, onemogućuje da trećim korisnicima pruža usluge oglašavanja prodaje ulaznica za događanja na sekundarnom tržištu, pri čemu tu djelatnost mogu obavljati samo prodavatelji, organizatori događanja ili drugi subjekti koji imaju odobrenje javnih tijela za izdavanje ulaznica na primarnom tržištu uz pomoć certificiranih sustava?

2. Usto, protivi li se članku 102. u vezi s člankom 106. UFEU-a primjena zakonodavstva države članice o prodaji ulaznica za događanja na temelju kojeg sve usluge koje se odnose na sekundarno tržište ulaznica (i konkretno uslugu posredovanja) mogu obavljati samo prodavatelji, organizatori događanja ili drugi subjekti koji imaju odobrenje za izdavanje ulaznica na primarnom tržištu uz pomoć certificiranih sustava, pri čemu se iz obavljanja te djelatnosti isključuju davatelji usluga informacijskog društva koji namjeravaju poslovati kao pružatelji usluga udomljavanja sadržaja u skladu s člancima 14. i 15. Direktive [2000/31], osobito kada, kao u ovom slučaju, to isključenje dovodi do toga da se gospodarskom subjektu koji ima vladajući položaj na primarnom tržištu prodaje ulaznica omogućuje da svoj vladajući položaj proširi na usluge posredovanja na sekundarnom tržištu?

3. Može li se pojam pasivnog pružatelja usluga udomljavanja sadržaja, u skladu s europskim zakonodavstvom i posebno Direktivom [2000/31], upotrijebiti samo u slučaju nepostojanja bilo kakve aktivnosti filtriranja, odabira, indeksiranja, organiziranja, katalogiziranja, prikupljanja, ocjene, uporabe, izmjene, izvlačenja ili promocije sadržaja koje su objavili korisnici, što su aktivnosti za koje treba smatrati da su navedene kao primjeri i u pogledu kojih nije potrebno da se one obavljaju zajedno kako bi se smatralo da same po sebi upućuju na to da je riječ o poduzetničkom upravljanju uslugom i/ili primjeni određene tehnike procjene ponašanja korisnika u svrhu povećanja vjernosti kupaca, odnosno treba li nacionalni sud provesti ocjenu relevantnosti navedenih okolnosti na način da je, iako postoji jedna ili više njih, moguće utvrditi da prevladava neutralnost usluge koja dovodi do toga da se pružatelj usluga udomljavanja sadržaja kvalificira kao pasivni davatelj tih usluga?"

Dopuštenost zahtjeva za prethodnu odluku

23 Kao prvo, valja podsjetiti na to da, kako bi bio dopušten, zahtjev za prethodnu odluku mora biti nužan za rješavanje spora o kojem treba odlučiti sud koji je uputio zahtjev (presuda od 6. listopada 2021., Consorzio Italian Management i Catania Multiservizi, C-561/19, EU:C:2021:799, t. 30. i navedena sudska praksa), što pretpostavlja da su odredbe prava Unije na koje se odnosi taj zahtjev primjenjive na taj spor.

24 U tom pogledu, kao prvo, valja istaknuti da se tri pitanja koja je postavio sud koji je uputio zahtjev odnose na tumačenje Direktive 2000/31. Međutim, ta direktiva nije primjenjiva *ratione personae* na glavni postupak.

25 Naime, cilj je Direktive 2000/31, u skladu s njezinim člankom 1., doprinijeti pravilnom funkcioniranju unutarnjeg tržišta osiguranjem slobodnog kretanja usluga informacijskog društva „između država članica”. To stoga pretpostavlja, kako bi ta direktiva bila primjenjiva *ratione personae*, da usluge o kojima je riječ isporučuju davatelji usluga s poslovnim nastanom na državnom području države članice, kao što je to navedeno u članku 3. stavku 1. navedene direktive.

26 U tom pogledu članak 2. točka (c) te direktive definira da je „davatelj usluga s poslovnim nastanom” davatelj usluga koji se djelatno bavi gospodarskom djelatnošću koristeći se trajnim poslovnim nastanom na neograničeno vrijeme i da postojanje i uporaba tehničkih sredstava i tehnologija potrebnih za uslugu ne čine sami po sebi poslovni nastan davatelja.

27 U tom pogledu iz sudske prakse proizlazi da je, s obzirom na to da je mogućnost primjene članka 3. stavaka 1. i 2. Direktive 2000/31 uvjetovana utvrđivanjem države članice na čijem državnom području davatelj usluge informacijskog društva o kojem je riječ stvarno ima poslovni nastan, sud koji je uputio zahtjev dužan provjeriti ima li taj davatelj stvarno poslovni nastan na državnom području države članice. Ako takav poslovni nastan ne postoji, ne primjenjuje se mehanizam predviđen člankom 3. stavkom 2. te direktive (presuda od 15. ožujka 2012., G, C-292/10, EU:C:2012:142, t. 71. i navedena sudska praksa).

28 Isto tako, zabrana, zbog razloga koji spadaju u područje koordinacije, ograničenja slobodnog pružanja usluga iz Direktive 2000/31 odnosi se samo, u skladu s izričitim navodom iz članka 3. stavka 2. te direktive, na one „iz neke druge države članice”.

29 Točno je da je na temelju Sporazuma o Europskom gospodarskom prostoru od 2. svibnja 1992. (SL 1994., L 1, str. 3.) Zajednički odbor Europskog gospodarskog prostora (EGP) Odlukom br. 91/2000 od 27. listopada 2000. o izmjeni Priloga XI. (Telekomunikacijske usluge) Sporazumu o EGP-u (SL 2001., L 7, str. 13.) proširio područje primjene Direktive 2000/31 na EGP, tako da se ta direktiva odnosi i na države stranke tog sporazuma. Međutim, Švicarska Konfederacija nije među njima. Osim toga, Zajednički odbor EU – Švicarska, osnovan na temelju Sporazuma EZ – Švicarska, nije donio nikakvu odluku radi proširenja primjene navedene direktive na tu treću državu.

30 Međutim, nije sporno da društvo Viagogo ima poslovni nastan u Ženevi, ondje ima sjedište i ondje centralizira svoju gospodarsku djelatnost, neovisno o okolnosti da svoje internetske stranice čini dostupnima u različitim državama članicama Unije, a osobito u Italiji. Isporuke usluga o kojima je riječ stoga iz treće države pruža društvo uređeno pravom te treće države.

31 Iz toga slijedi da se, suprotno onomu što pretpostavlja sud koji je uputio zahtjev, tužitelj u glavnom postupku ne može pozvati na Direktivu 2000/31. Budući da se sva pitanja koja je postavio taj sud odnose na tu direktivu, zahtjev za prethodnu odluku u cijelosti je nedopušten.

32 Kao drugo, štoviše, što se tiče prvog pitanja, valja pojasniti da se društvo Viagogo ne može pozvati ni na članak 56. UFEU-a.

33 Naime, taj se članak, osim u slučaju da to predviđa Ugovor ili međunarodni sporazum, ne primjenjuje na društvo sa sjedištem u trećoj državi u odnosu na Uniju, čak i ako to društvo pruža usluge koje mogu primati državljani određenih država članica ili društva sa sjedištem na njihovu području (vidjeti u tom smislu presudu od 21. svibnja 2015., Wagner-Raith, C-560/13, EU:C:2015:347, t. 36. i navedenu sudsku praksu).

34 U ovom slučaju područje primjene Sporazuma EZ – Švicarska ne dopušta društvu Viagogo da se pozove na primjenu članka 56. UFEU-a jer je posebnost tog sporazuma da je s obzirom na izjednačavanje pružatelja usluga sa sjedištem u Švicarskoj s pružateljima usluga sa sjedištem na državnom području države članice predviđeno vremensko ograničenje na 90 dana u kalendarskoj godini.

35 Tako članak 1. Sporazuma EZ – Švicarska konkretno predviđa da je cilj „liberalizirati pružanje kratkotrajnih usluga”, dok članak 5. stavak 1. tog sporazuma švicarskim pružateljima usluga dodjeljuje „pravo pružati usluge na području druge ugovorne stranke u razdoblju ne duljem od 90 dana stvarnog rada u kalendarskoj godini”. Prilog I. navedenom sporazumu, koji je, u skladu s njegovim člankom 15., njegov sastavni dio, sadržava članak 17. kojim se zabranjuju „sva ograničenja na prekogranično pružanje usluga na području ugovorne stranke koja ne prelaze 90 dana stvarnog rada u kalendarskoj godini”. Nadalje, članak 18. tog priloga propisuje da se odredbe njegova članka 17. primjenjuju na trgovačka društva osnovana u skladu s pravom države članice Europske zajednice ili Švicarske i koja imaju registrirano sjedište, središnju upravu ili glavno mjesto poslovanja na području ugovorne stranke. Naposljetku, članak 21. tog priloga precizira da tih 90 dana odgovara ukupnom trajanju pružanja usluga, bez obzira na to je li riječ o kontinuiranom ili uzastopnom pružanju usluga.

36 Međutim, u ovom slučaju iz spisa kojim Sud raspolaže proizlazi da društvo Viagogo pruža usluge u trajanju duljem od onog predviđenog Sporazumom EZ – Švicarska.

37 Najprije, pružatelj usluga koji svoju djelatnost obavlja isključivo putem internetskih stranica po svojoj prirodi daje toj aktivnosti gotovo neprekinut ili čak trajan karakter. Konkretno, što se tiče ponude u vezi s najavom prodaje ulaznica za određenu priredbu ili događanje, potencijalni kupci mogu se javiti u svakom trenutku putem predmetne internetske stranice. U tom pogledu iz elemenata koje je pružio sud koji je uputio zahtjev ne proizlazi da je internetska stranica kojom upravlja tužitelj u glavnom postupku od svoje uspostave u bilo kojem trenutku prestala svoju aktivnost, što potvrđuje talijanska vlada, koja navodi da „[Viagogo] kontinuirano pruža uslugu posredovanja na sekundarnom tržištu tijekom cijele kalendarske godine”.

38 Nadalje, iz elemenata iznesenih u prvom stupnju u glavnom postupku proizlazi da je AGCOM već 2016. sankcionirao društvo Viagogo i da njegova djelatnost nije bila vremenski ograničena.

39 Naposljetku, s jedne strane, AGCOM-ova odluka od 16. ožujka 2020., koja se konkretno odnosi na razdoblje od ožujka do svibnja 2019., odnosno 92 dana, odnosi se na razdoblje koje premašuje najdulje dopušteno trajanje od 90 dana predviđeno Sporazumom EZ – Švicarska. S druge strane,

iz prvostupanjske presude u glavnom postupku proizlazi da je posljednja prodaja koja je bila predmet inspekcije AGCOM-a provedena 7. rujna 2019., odnosno u svakom slučaju dugo nakon 90 dana predviđenih Sporazumom EZ – Švicarska.

40 Društvo Viagogo stoga ne ulazi u područje primjene *ratione personae* članka 56. UFEU-a i stoga se ne može pozivati na povredu tog članka u okviru glavnog postupka, tako da je prvo pitanje također nedopušteno u dijelu u kojem se odnosi na tumačenje navedenog članka.

41 Kao drugo, drugo i treće pitanje navode Sud da, radi potpunosti, podsjeti na svoju sudsku praksu prema kojoj je prethodno pitanje koje je postavio nacionalni sud nedopušteno ako taj sud ne pruži Sudu činjenične i pravne elemente koji su potrebni kako bi mu se omogućilo davanje korisnog odgovora (presuda od 2. srpnja 2015., Gullotta i Farmacia di Gullotta Davide & C., C-497/12, EU:C:2015:436, t. 26.).

42 Tako sud koji je uputio zahtjev u tom zahtjevu ni u jednom trenutku ne navodi, kad je riječ o drugom pitanju, razloge koji su ga naveli na to da se zapita o tumačenju članaka 102. i 106. UFEU-a ni vezu koju uspostavlja između tih članaka i, konkretno, Zakona iz 2016., suprotno zahtjevima iz članka 94. točke (c) Poslovnika Suda.

43 Konkretno, što se tiče članaka 102. *et seq*. UFEU-a te, konkretnije, postojanja eventualne zlouporabe vladajućeg položaja, sud koji je uputio zahtjev ni na koji način ne navodi konstitutivne elemente vladajućeg položaja u smislu tog članka 102. u kontekstu glavnog postupka (vidjeti u tom smislu presudu od 12. prosinca 2013., Ragn-Sells, C-292/12, EU:C:2013:820, t. 41.). Ništa nije rečeno o tome što bi činilo tu zlouporabu vladajućeg položaja ni na koji način Zakon iz 2016. može do nje dovesti (vidjeti u tom smislu presudu od 2. srpnja 2015., Gullotta i Farmacia di Gullotta Davide & C., C-497/12, EU:C:2015:436, t. 25.).

44 Što se tiče trećeg pitanja, čija je hipotetska narav očita, valja podsjetiti na to da svrha zahtjeva za prethodnu odluku nije dobivanje savjetodavnih mišljenja o općenitim ili hipotetskim pitanjima, nego stvarna potreba za djelotvornim rješenjem spora (vidjeti osobito presude od 16. prosinca 1981., Foglia, C-244/80, EU:C:1981:302, t. 18. i od 20. siječnja 2005., García Blanco, C-225/02, EU:C:2005:34, t. 28. i navedenu sudsku praksu).

45 Stoga je, s obzirom na sva prethodna razmatranja, zahtjev za prethodnu odluku nedopušten.

Troškovi

46 Budući da ovaj postupak ima značaj prethodnog pitanja za stranke glavnog postupka pred sudom koji je uputio zahtjev, na tom je sudu da odluči o troškovima postupka. Troškovi podnošenja očitovanja Sudu, koji nisu troškovi spomenutih stranaka, ne nadoknađuju se.

Slijedom navedenog, Sud (sedmo vijeće) odlučuje:

Zahtjev za prethodnu odluku koji je uputio Consiglio di Stato (Državno vijeće, Italija), odlukom od 27. siječnja 2022., nedopušten je.

Potpisi